

EEN PAARDENMIDDEL EN HET NIEUWE TWISKE

Als een besluit van de gemeenteraad voor vernietiging door de Kroon wordt voorgedragen is er iets heel bijzonders aan de hand. Dit, door kenners als paardenmiddel omschreven, fenomeen dreigde in de novembervergadering van de Landsmeerse gemeenteraad te worden ingezet. Lees er alles over in de rubriek 'Rond de Raad'.

Het Twiske heeft het moeilijk. Bezoekersaantallen zijn de laatste jaren teruggelopen en het geld voor onderhoud dreigde op te raken. Hanneke van Dusseldorp en Nico Boerma zetten de zaken voor u op een rij in hun gezamenlijke bijdrage "Het nieuwe Twiske".

We zitten al weer volop in wat velen "de feestmaand" plegen te noemen. Sinterklaas heeft zojuist ons land verlaten. De etalages zijn volop in kerstsfeer en de dagen zijn toepasselijk kort en donker.

Bestuur en fractie van D66 Landsmeer en de redactie van dit blad wensen u fijne dagen toe en alvast een voorpoedig 2012!

Rond de Raad door Arnold Elfferich

In de raadsvergadering van november stond een initiatiefvoorstel op de agenda om Athletiek Club Waterland een bijdrage te verstrekken ter compensatie van de uitgaven die de verenging de afgelopen jaren heeft moeten doen om de bruikbaarheid en veiligheid van de atletiekbaan in stand te houden. De baan was namelijk ernstig aan het verzakken.

Het voorstel leek in de raadsvergadering op een meerderheid af te stevenen. Maar op het laatste moment gooide burgemeester Nienhuis roet in het eten. Zij "waarschuwde" (een dreigement mocht het niet heten) dat zij overwoog te bekijken of ze het besluit ter vernietiging door de Kroon zou voordragen. Een burgemeester heeft die bevoegdheid wanneer een besluit van de gemeenteraad in strijd is met het recht of met het algemeen belang. Het instrument wordt niet vaak gebruikt. In het bestuursrecht wordt het als een paardenmiddel (of plechtiger ultimum remedium) beschouwd. Er moest dus wel iets heel ernstigs aan de hand zijn met het initiatiefvoorstel.

De burgemeester achtte het voorstel in strijd met het door de gemeenteraad zelf vastgestelde subsidiebeleid. Wonderlijk dat zij hiermee op het laatste moment kwam. Het voorstel was al weken bekend en de burgemeester had dus ruimschoots de tijd gehad om met de initiatiefnemers haar opvatting te bespreken. Die hadden dan op hun beurt kunnen bekijken of aanpassing van het voorstel nodig was of het risico van een voordracht voor vernietiging kunnen afwegen. Omdat niet bekend was hoelang zo'n procedure kan duren - sommigen beweerden dat dat wel een jaar zou kunnen zijn - en men ACW niet nodeloos lang in onzekerheid wilde laten, besloten de initiatiefnemers het voorstel aan te houden als het college beloofde binnen drie maanden met een oplossing voor de club te komen.

Achteraf blijkt die termijn van een jaar helemaal niet aan de orde. Volgens artikel 273 Gemeentewet moet het besluit binnen vier weken zijn geschorst of vernietigd. En of het besluit om de subsidie toe te kennen inderdaad vernietigd zou worden, is ook maar zeer de vraag. Blijkens de jurisprudentie komen raadsbesluiten voor vernietiging in aanmerking als zij in strijd zijn met landelijke wetgeving of met het algemeen belang. Met algemeen belang wordt in dit geval bovenlokaal belang bedoeld.

Volgens de initiatiefnemers is de raad op grond van zijn budgetrecht bevoegd te beslissen over zo'n financiële bijdrage. Om te voorkomen dat een besluit zou worden genomen dat een stroom van soortgelijke aanvragen oproept, hebben de initiatiefnemers, anders dan de burgemeester veronderstelt, niet de subsidieverordening toegepast maar wel aansluiting gezocht bij criteria van het beleid zoals die golden op het moment dat ACW een investeringssubsidie aanvraag. Onduidelijk is welk belang de burgemeester met haar ingreep denkt te hebben gediend. In ieder geval niet dat van ACW (en daar ging het in het voorstel om) en, door op deze wijze het debat te beïnvloeden, ook niet het belang van de lokale democratie. De fractievoorzitter van de VVD, altijd zeer ijverig met het onderhouden van zijn imago, twitterde na de vergadering trots dat hij voorkomen had dat ACW een jaar zou moeten wachten. Die kent dus ook de wet en de jurisprudentie niet.

Het nieuwe Twiske ? door Hanneke van Dusseldorp en Nico Boerma

Maar eerst was er het oude Twiske. Een moerassig gebied rond een veenstroompje het Twiske, waarin op beperkte schaal turf is gestoken. Omstreeks 1930 kocht Natuurmonumenten daar grond maar de provincie had andere plannen. Met het oog op werkverschaffing voor werklozen werd het gebied onteigend om te ontginnen voor tuinderijen. Een flop, want de ontgonnen grond bevatte te veel zout als gevolg van dijkdoorbraken in het verleden. Rond 1950 werd het stopgezet. Daarna werd er in 1960 veel zand uitgebaggerd voor de aanleg van het Coentunneltracee. In de jaren zestig werd het idee geopperd om het Twiske om te vormen tot een recreatiegebied. De vijfdaagse werkweek was ingevoerd en het autobezit begon toe te nemen. De mensen kregen meer tijd om in het weekend uit te gaan. Het recreatiegebied het Twiske was eerst een stichting in afwachting van een wet op de gemeenschappelijke regelingen. Op basis van een gemeenschappelijke regeling werken rijk, provincie en de gemeenten Amsterdam, Zaandam, Purmerend, Landsmeer en Oostzaan samen in het bestuur. Statutaire doelen van het Twiske zijn a) het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, b) het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en c) het tot stand brengen en onderhouden van een landschap dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Het Twiske valt onder de vogelhabitatrichtlijn en is sinds kort een Natura-2000 gebied. De te beschermen natuurwaarden moeten nog wel beschreven worden.

Maar het Twiske is geen natuurgebied zoals het Ilperveld en het Oostzanerveld, maar een recreatiegebied dat is ingericht op het ontvangen van veel bezoekers.

Recreatie Noord-Holland betoogt dat de natuurgebieden rustig kunnen blijven omdat er recreatiegebieden bestaan. Een spanning tussen recreatiebelangen en natuurwaarden zal er in het Twiske altijd bestaan. In 1989 is bepaald dat de kosten van het Twiske voor de helft betaald zouden worden door het rijk en voor de andere helft door de provincie en de gemeenten samen. Van die helft betaalde de provincie 57.7%, Amsterdam 23.5%, Zaanstad 11.7% en de kleinere gemeenten Purmerend, Landsmeer en Oostzaan resp. 4.6, 1.7 en 0.8%. Het rijk, dat niet deel wilde nemen in het bestuur, kocht zijn aandeel af met een bedrag van 13.1 miljoen gulden. Minister Braks hield bij de vaststelling van de som rekening met een looptijd van 25 jaar en een rente van 8%. Deze afkoopregeling is de bron van financiële ellende geworden rond het Twiske. Toen de rente terugliep, werden deze inkomsten veel minder. Bij de uitgaven bleef het bestuur echter uitgaan van de oude inkomsten, waardoor er jaarlijks 2 tot 3 ton euro's ingeteerd wordt op het eigen kapitaal.

In 2005 moest er duidelijk iets gebeuren. Men besloot verliesgevende onderdelen, af te stoten of om te vormen (Blauwe Poort, de Roemer en de boerderij de Marsen samen jaarlijks 260.000 euro verlies). Kansrijk achtte men op advies van de Grontmij het invoeren van betaald parkeren, waarvoor 1.5 miljoen euro werd geïnvesteerd, die in 10 jaar moest worden afgeschreven. Dat zou volgens de Grontmij wel 170.000 euro per jaar opleveren. Vandaar dat er nieuwe besluitvorming rond het Twiske nodig is, om uit de misère te komen.

(vervolg op volgende pagina)

(vervolg van vorige pagina)

Dit project is financieel een enorme flop geworden. De afschrijvingen worden zelfs niet terugverdiend en het enige rendement is, dat er door slagboom en cameratoezicht geen overlast meer is van 'sextoerisme', drugsdealers en illegale vuilstortingen. .

Echter ook wel gewenste bezoekers blijven door de extra kosten weg.

Vandaar dat er nieuwe besluitvorming rond het Twiske nodig is, om uit de misère te komen.

Het Bestuur heeft de Blauwe Poort en ondertussen ook Haven de Roemer verkocht aan ondernemers en boerderij de Marsen heet nu Boerderij Balder met een beoogde zorgboerderij voor 18 permanente woningen en een extra bedrijfswoning. Het verlies van 260.000 euro wordt hiermee omgebogen naar een kleine jaarlijkse winst. Voeg daarbij forse bezuinigingen op onderhoud waaronder 10 bruggen vervangen door betonnen platen, het verdwijnen van 2 looproutes en 3 fietspaden plus het wijzigen van verharde wegen in halfverharde varianten.

Om nog meer inkomsten te genereren wordt onderhandeld met nieuwe horeca ondernemer voor het Kure Janstrand, met denkt aan een waterskibaan in de Stootersplas en aan een aantal overdekte activiteiten zoals een grote ballenbak naast de Twiske (voorheen Blauwe) Poort en een Wellnesscenter aan de Oostzaanse kant. Tevens wordt het succesvolle festival Welcome to the Future tweedaags.

De overheadkosten zullen ook verder omlaag moeten om het Twiske voor de toekomst te behouden, want met een resterend weerstandsvermogen van 400.000 euro van de oorspronkelijke 13.1 miljoen gulden is de mogelijke opvang bij tegenvallers gering. Ook bij de zorgwoningen in het Twiske zetten we nog vraagtekens: toegankelijkheid 's avonds, verlichting in het Twiske 's nachts, wat als het zorgproject door tegenvallende zorg en re-integratiegelden niet lukt, wat zijn dan de risico's voor de gemeente Landsmeer? En wat gebeurt er dan met de leegstaande 18 + 2 woningen?

De Vereniging Vrienden van het Twiske i.o., een initiatief n.a.v. een D66 politieke sociëteit over het Twiske, benadrukt naast het belang van een verantwoordelijke boekhouding een betere communicatie tussen bestuur van het Twiske en haar gebruikers. Want is het werkelijk zo dat de geplande activiteiten leiden tot herstel van het gewenste aantal bezoekers van het Twiske? Nu zo'n 1.1 miljoen bezoekers per jaar, ooit 1.6. En ontstaat nu de gewenste verhouding tussen moderne betaalde activiteiten van nieuwe ondernemers en de traditionele activiteiten van wandelaars, fietsers, vogelkijkers, zwemmers en barbecueënde families? Bijvoorbeeld de laatste groep recreanten is - waarschijnlijk door het betaald parkeren - veel kleiner geworden. Stof voor nader onderzoek

Het management van recreatie NH zegt open te staan voor contact met de Vrienden, c.q. de gebruikers van het Twiske, om betrokkenheid te vergroten bij nieuwe ontwikkelingen.

Wij houden u op de hoogte, staan open voor uw ideeën en wensen u veel recreatieve bezoeken aan het Twiske toe.